

Pressemeddelelse

Holmens Kanal 2 - 12
DK-1092 København K

19. september 2018

Konklusioner på undersøgelserne vedrørende Danske Banks estiske filial

Undersøgelserne vedrørende Danske Banks estiske filial, som vi igangsatte i efteråret 2017, er nu nået så langt, at bestyrelsen kan præsentere konklusionerne. Undersøgelserne omfatter en grundig gennemgang af kunder og transaktioner i perioden 2007-2015 samt en undersøgelse af forløbet, herunder om ledere og medarbejdere, medlemmer af direktionen og bestyrelsen i tilstrækkelig grad har levet op til sine forpligtelser. Danske Bank har tidligere konkluderet, at banken ikke var tilstrækkelig effektiv til at forhindre, at den estiske filial kunne misbruges til hvidvask i perioden 2007-2015.

Advokatfirmaet Bruun & Hjejle har ledet undersøgelserne, og deres ”Rapport om non-resident porteføljen i Danske Banks estiske filial” er vedlagt denne pressemeddelelse.

I den forbindelse udtaler formand for bestyrelsen i Danske Bank Ole Andersen:

”Banken har åbenlyst ikke levet op til sit ansvar i denne sag. Det er skuffende og uacceptabelt, og vi beklager over for alle vores interessenter – ikke mindst vores kunder, investorer, medarbejdere og samfundet generelt. Vi anerkender, at vi har en opgave i at genvinde deres tillid.

Det står klart, at problemerne relateret til filialen i Estland var betydeligt større, end vi oprindeligt forventede, da undersøgelserne blev igangsat. Konklusionerne fra undersøgelserne viser nogle helt uacceptable og kedelige forhold omkring vores filial i Estland, og også at en række kontroller i koncernen ikke fungerede godt nok i forhold til Estland.

Det er vigtigt for os, at vi nu har fået afdækket, hvad der er foregået. Samtidig er vi optaget af at bruge rapporten som grundlag for videre læring og forbedring.

Det skal slås helt fast, at denne sag på ingen måder afspejler den bank, vi ønsker at være. Vi tager kampen mod økonomisk kriminalitet og hvidvask meget alvorligt, og vi gør og vil gøre alt det, der skal til for at sikre, at vi aldrig oplever noget lignende igen”.

Om undersøgelserne

Undersøgelserne har været meget grundige og omfattende. Således omfatter undersøgelserne omkring 15.000 kunder og 9,5 millioner betalinger. Ca. 12.000 dokumenter og mere end 8 millioner e-mails er blevet undersøgt, og der er gennemført mere end 70 interviews med nuværende og tidligere medarbejdere og ledere, herunder direktionsmedlemmer og medlemmer af bestyrelsen. Samlet set har ca. 70 personer arbejdet fuld tid med undersøgelserne.

Undersøgelserne har været forankret i bestyrelsen og er blevet ledet af advokatfirmaet Bruun & Hjejle med henblik på at sikre, at de oplysninger, de har indsamlet, gennemset og vurderet som led i undersøgelserne giver et tilstrækkeligt grundlag for at fastslå, at undersøgelserne har været objektive og grundige. Undersøgelserne har haft fuldt mandat til at undersøge alt og alle, som måtte være relevant(e).

Banken har løbende holdt de relevante myndigheder opdateret om sagen og vil dele alle relevante konklusioner med dem. Vi vil efter i dag fortsætte med at indberette forhold til myndighederne i takt med, at vi afslutter de sidste dele af undersøgelserne. Selvom dele af undersøgelsen mangler at blive afsluttet, har vi nu viden nok til at præsentere konklusioner og drage konsekvenser.

Vi er ikke i stand til at fastlægge det præcise omfang af mistænkelige transaktioner. Vi har pt. gennemgået 6.200 kunder, begyndende med de kunder, som er omfattet af flest risikofaktorer. Næsten alle disse kunder er blevet indberettet til myndighederne.

Der vil endvidere være en række informationer, som vi hverken må eller kan offentliggøre.

Væsentligste konklusioner – årsager og ansvar

På baggrund af de konklusioner, som vi offentliggør i dag, samt den årsagsanalyse, der blev foretaget sidste år, står det klart, at der var flere årsager til, at forholdene udviklede sig, som de gjorde. Årsagerne var blandt andet:

- At en række alvorlige mangler i bankens styring og kontrolsystemer gjorde det muligt at misbruge Danske Banks filial i Estland til mistænkelige transaktioner.
- At vi i lang tid, fra købet af Sampo Bank i 2007 indtil nedlukningen af kundeporteføljen i 2015, havde et stort antal udenlandske kunder i Estland, som vi aldrig skulle have haft, og at der har været transaktioner, der aldrig skulle have fundet sted.
- At kun en del af de mistænkelige kunder og transaktioner historisk er blevet indberettet til myndighederne, sådan som de skulle have været.
- At den estiske filial generelt havde et utilstrækkeligt fokus på risikoen for hvidvask, og at filialledelsen var mere optaget af procedurer end af at afdække de faktiske risici.
- At kontrolfunktionerne i Estland ikke havde en tilstrækkelig grad af uafhængighed af den estiske organisation.

- At filialen blev drevet for uafhængigt af resten af koncernen, med sin egen kultur og sine egne systemer, uden tilstrækkelig kontrol og opmærksomhed fra koncernen.
- At der er mistanke om, at der har været medarbejdere i Estland, som har medvirket til eller stået i ledtog med kunder.
- At der har været ledessvigt i flere koncernfunktioner.
- At der var et antal mere eller mindre alvorlige indikationer i løbet af årene, der ikke blev forstået, handlet på eller eskaleret, som man kunne have forventet.
- At man på koncernniveau derfor var for længe om at forstå problemerne og rette op på manglerne. Selvom et antal tiltag blev iværksat dengang, står det klart med den viden, vi har i dag, at det var for lidt og for sent.

Fra undersøgelsen af non-resident kunderne i Estland kan fremhæves følgende:

- Undersøgelsen har identificeret i alt ca. 10.000 kunder, som tilhørte non-resident porteføljen. Med det formål at sikre, at alle relevante forhold afdækkes, har undersøgelsen omfattet i alt ca. 15.000 kunder med non-resident karaktertræk (dvs. yderligere ca. 5.000 kunder).
- De ca. 10.000 kunder har i alt foretaget ca. 7,5 millioner betalinger
- De ca. 15.000 kunder har i alt foretaget ca. 9,5 millioner betalinger.
- Ses der på det totale antal kunder omfattet af undersøgelsen på ca. 15.000 kunder, er det samlede totale betalings-flow ca. EUR 200 milliarder.
- Undersøgelsen har på nuværende tidspunkt foretaget analyse af i alt ca. 6.200 kunder med flest risikofaktorer. Heraf er langt størstedelen fundet mistænkelige. At en kunde er fundet mistænkelig, indebærer ikke, at det kan lægges til grund, at alle betalinger, den pågældende kunde har været involveret i, er mistænkelige. Samlet er det forventningen, at en betydelig andel af betalingerne er mistænkelige.

Ansvar og konsekvenser

Når det gælder placering af individuelt ansvar, kan vi fastslå, at et antal tidligere og nuværende medarbejdere, både i filialen i Estland og på koncernniveau, ikke har levet op til de juridiske forpligtelser, der gælder/gjaldt for deres ansættelse i banken.

Bestyrelsen, direktionen og et stort antal ledende medarbejdere er som led i undersøgelserne blevet vurderet af advokatfirmaet Bruun & Hjejle. Vurderingerne har medført alvorlig kritik i varierende grad af et antal personer i Estland og Danmark.

Undersøgelsen konkluderer, at hverken bestyrelsen, bestyrelsesformanden eller den administrerende direktør har misligholdt deres juridiske forpligtelser over for banken.

På baggrund af undersøgelsesernes konklusioner har vi taget en række skridt over for nuværende og tidligere medarbejdere. Ledelsen har taget alle fornødne skridt overfor de berørte medarbejdere og ledere

i Estland og Danmark i form af blandt andet advarsler, afskedigelser, mistede bonusser og indberetning til myndighederne, men vi kommenterer ikke på individuelle medarbejdere. Størstedelen af disse medarbejdere og ledere er ikke længere ansat i Danske Bank.

Bruttoindtægter overføres til uafhængig fond

Da banken ikke er i stand til fastlægge det præcise omfang af mistænkelige transaktioner foretaget af non-resident kunder i Estland i den pågældende periode, har bestyrelsen besluttet at donere bruttoindtægterne på kunderne fra 2007-2015, svarende til et estimeret beløb på 1,5 mia. kr.

I det omfang der ikke sker konfiskation fra myndighedernes side, vil bruttoindtægterne blive overført til en uafhængig fond, der vil blive oprettet med det formål at støtte tiltag til bekæmpelse af international økonomisk kriminalitet, herunder hvidvask, blandt andet i Danmark og Estland. Fonden vil blive etableret uafhængig af Danske Bank og have en uafhængig bestyrelse.

Forbedringer på hvidvask- og compliance-området i Danske Bank

”Selvom der altid er forhold, der skal og kan forbedres, når det drejer sig om bekæmpelse af økonomisk kriminalitet og hvidvask, så er vi i dag et helt andet sted, end da begivenhederne fandt sted i Estland. De begivenheder, der fandt sted i Estland, var på ingen måde repræsentative for den generelle situation i Danske Bank på det pågældende tidspunkt. Som konkluderet i både årsagsanalysen og de undersøgelser, vi fremlægger i dag, var der nogle helt særlige forhold, der gjorde, at problemerne i Estland kunne opstå og eskalere. Dem har vi rettet op på”, siger Ole Andersen.

I forhold til de specifikke problemer relateret til Estland har banken taget følgende initiativer:

- Porteføljen af udenlandske kunder i Estland blev afviklet i 2015 (nogle få konti blev lukket i begyndelsen af 2016). Som en del af strategien vil banken kun betjene datterselskaber af nordiske kunder samt internationale kunder, hvis aktiviteter er forankret i Norden.
- Styringen af og kontrollen med de baltiske enheder er styrket med indsættelsen af en ny ledelse, der går på tværs af de baltiske lande.
- De baltiske kontrolfunktioners uafhængighed er styrket, og processer og kontroller er tilpasset i forhold til koncernen med henblik på at sikre, at risikostyring og kontrol finder sted på samme niveau som i andre enheder af koncernen.
- De baltiske enheder er flyttet til en ny fælles IT-plattform, hvilket sikrer en større grad af gennemsigtighed og kontrol.

På tværs af koncernen har banken i de seneste år desuden iværksat omfattende initiativer og foretaget store investeringer med henblik på at forbedre den generelle indsats på tværs af koncernen for at bekæmpe økonomisk kriminalitet, herunder hvidvask. Vi har mere end firedoblet det samlede antal medarbejdere, og området beskæftiger nu i alt 1.200 fuldtidsansatte.

Derudover har vi

- igangsat et omfattende anti-hvidvask-program, som har ført til større ændringer i form af ny organisationsstruktur, nye arbejdsgange og procedurer samt implementering af nye it-systemer.
- styrket og vil fortsætte med at styrke viden og kultur omkring compliance på tværs af organisationen, blandt andet gennem et stærkt ledelsesmæssigt fokus på compliance og obligatorisk undervisning. I løbet af de seneste 12 måneder alene har interne og eksterne undervisere stået i spidsen for knap 70 AML-undervisningsforløb i koncernen. Ca. 20.000 medarbejdere er blevet undervist.
- sat risikostyrings- og compliance-mål ind i alle performance-aftaler med medlemmer af direktionen og andre ledende medarbejdere.
- styrket vores whistleblower-system ved at flytte ansvaret for at undersøge indberetninger til Group Compliance samt ved at styrke vores processer for håndtering af indberetninger. Derudover får alle medarbejdere nu mere information om whistleblower-systemet samt obligatorisk undervisning.
- generelt styrket de tre forsvarslinjer og herunder sikret øget uafhængighed i kontrolfunktioner og draget ansvar for, at whistleblower-rapporter og korrespondance med tilsynsmyndigheder er en del af bestyrelsesrapporteringen.

”Der er stadig en række områder, hvor vi kan forbedre og styrke vores kompetencer og indsats, og vi vil aldrig komme i en situation, hvor der ikke er mere, vi kan gøre. De kriminelle og de kriminelle netværk udfordrer konstant vores kontroller, og deres metoder bliver stadig mere avancerede. Derfor arbejder vi for tiden på en række initiativer, der skal være med til at forbedre vore kompetencer og indsats yderligere”, siger Ole Andersen.

Et væsentligt element i dette arbejde er investering i yderligere udvikling og implementering af nye robuste it-systemer samt øget automatisering af arbejdsgange, både generelt og specifikt i relation til hvidvaskkontrol. Begge dele vil sikre en endnu bedre overvågning af transaktioner og skabe et bedre overblik over kunderne samt mindske afhængigheden af manuelle processer.

De konklusioner på undersøgelserne, som vi offentliggør i dag, er i overensstemmelse med den kritik og de konklusioner, som Finanstilsynet offentliggjorde i sin afgørelse i maj 2018. Vi er enige i Finanstilsynets konklusioner, og vi er i gang med at implementere alle påbuddene. Det sker på følgende måde:

- Vi har ansat en ny Chief Compliance Officer med bred international erfaring. Han bliver medlem af direktionen ved sin tiltrædelse senest den 1. december 2018.
- Vi har implementeret det ekstra søjle II-krav på 5 mia. kr. og hævet koncernens mål for solvensprocenten til ”over 19 %”.
- Koncernen har gennemført en vurdering af ledelsen og styringen af filialen i Estland.
- Indarbejdelse af compliance som en grundlæggende del af vores kultur på alle niveauer.

- Nye initiativer og procedurer, der skal sikre, at tegn på evt. problemer undersøges i tilstrækkelig grad, eskaleres i tide og håndteres effektivt.
- Vi vil oprette en central enhed på koncernniveau, der skal sikre gennemsigtighed og fuldstændighed i bankens interaktion med Finanstilsynet samt sikre behørig, rettidig og kvalificeret rapportering.

Vi er i dialog med Finanstilsynet om initiativerne.

Med venlig hilsen
Danske Bank

Kontaktperson: Pressechef Kenni Leth, telefon 45 14 14 00